

Д. С. Мануйлаў

Навуковы кіраўнік

К. Р. Федарцова

Беларускі гандлёва-эканамічны
ўніверсітэт спажывецкай кааперацыі
г. Гомель, Рэспубліка Беларусь

ДА ГІСТОРЫІ ЎЗНІКНЕННЯ І СВЯТКАВАННЯ МІЖНАРОДНАГА ДНЯ РОДНАЙ МОВЫ

21 лютага абвешчаны Міжнародным днём роднай мовы на 30-й сесіі ЮНЕСКА па прапанове краіны Бангладэш у 1999 г. У гэты дзень у 1952 г. загінулі пяць студэнтаў, якія змагаліся за наданне бенгальскай мове статуса дзяржаўнай у тагачасным Пакістане. Свята накіравана на заахвочванне моўнай разнастайнасці і шматмоўнай адукацыі і спрыяе ўсведамленню моўных і культурных традыцый, якія грунтуюцца на ўзаемаразуменні, цяпімасці і дыялогу. «Родная мова, – як зазначыў у 2009 г. генеральны дырэктар ЮНЕСКА Каіхіра Мацуура, – неацэнна для кожнага з нас... Яна з'яўляецца спосабам, з дапамогай якога можна навучыць паважаць сябе, сваю гісторыю, сваю культуру і галоўнае – іншых людзей з усімі іх асаблівасцямі». А вялікі змагар за правы чалавека, за захаванне роднай мовы і культуры Нэльсан Мандэла казаў: «Калі вы размаўляеце з чалавекам на мове, якую ён разумее, вы звяртаецеся да яго розуму. Калі вы размаўляеце з ім на яго роднай мове, вы звяртаецеся да яго сэрца».

У краінах Міжнародны дзень роднай мовы праводзіцца па-рознаму. Звернемся да святкавання яго ў некаторых дзяржавах:

– У Расіі Дзень роднай мовы адзначаюць 6 чэрвеня. Тады аматары рускай славеснасці збіраюцца ў бібліятэках, музеях, культурных цэнтрах, парках і чытаюць свае творы і прызнаных майстроў літаратуры. Але самымі папулярнымі ў гэты дзень з'яўляюцца вершы Пушкіна, чый дзень нараджэння адзначаецца менавіта 6 чэрвеня.

– Ва Украіне Дзень роднай мовы святкуецца 9 лістапада, калі ў краіне ў 11:30 праводзяць «Дыктоўку нацыянальнага адзінства» ў прамым эфіры «Украінскага радыё». Даная акцыя праводзіцца з 2000 года. У гэты час усе жадаючыя могуць праверыць свае веды ўкраінскай мовы. Таксама 9 лістапада ўзнагароджваюць рэдакцыі, якія выдаюць свае выданні на ўкраінскай мове.

– У Баншладэш Дзень роднай мовы ладзіцца 21 лютага. У гэты дзень у Дакке нязменна ладзіцца шэсце і ўскладанне кветак да манумента Шахід Мінар, пабудаванаму на месцы гібелі дэманстрантаў і на магілах удзельнікаў руху за статус бенгальскай мовы.

– У Рэспубліцы Беларусь таксама 21 лютага святкуюць Міжнародны дзень роднай мовы. Дзень, калі варта пацвердзіць вядомае: чытаць, пісаць і думаць па-беларуску здольны кожны. Мова – гэта тое, што нас аб'ядноўвае і робіць унікальнымі. У краіне ладзяцца асветніцкія лекцыі, канферэнцыі, семінары. Праходзяць акцыі па абароне дзяржаўнай мовы.

Свята роднай мовы аб'яднала студэнтаў, выкладчыкаў і ў БГЭУ. Студэнты з ахвотай адгукнуліся на прапанову выкладчыка ўдзельнічаць ў конкурсным мерапрыемстве «Думаем, чытаем, размаўляем па-беларуску». Яны з энтузіязмам саборнічалі паміж сабой у веданні лексікі беларускай мовы і народных традыцый. Кожны, хто прымаў удзел у мерапрыемстве, выказваў сваю неабыхавасць да стану роднай мовы, прапагандаваў захоўваць беларускую мову і нашу ўнікальную культуру.

Такім чынам, каб нас у свеце прызнавалі, трэба нам саміх сябе прызнаць, паважаць як нацыю. Вывучаць і захоўваць сваю гісторыю, культуру, літаратуру, мову, каб не сорамна было за сябе, за сваю Бацькаўшчыну. Давайце ж размаўляць па-беларуску!

Спіс выкарыстанай літаратуры

1. **Национальный** образовательный портал [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <https://www.adu.by/be/home-be/naviny/prazdniki-i-znamenatelnye-daty/320-da-mizhnarodnaga-dnyarodnaj-movy.html>. – Дата доступа : 12.04.2019.

2. **Как** просто [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <https://www.kakprosto.ru/kak-247942-kak-budut-otmechat-den-russkogo-yazyka>. – Дата доступа : 12.04.2019.